

Vuoden Ympäristörakenne 2021

Ranta-Tampellan julkiset ulkotilat

Dakota Lavento, toimittaja

Lähdeaineistona: **Krista Muurinen, Reeta Pellinen, Aapo Pihkala**, maisema-arkkitehdit MARK, Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy **Hanna Hyvönen** ja **Teo Tammivuori**, arkkitehdit SAFA, FM, Ylitus Oy sekä Vuoden Ympäristörakenne-kilpailun tuomariston perustelut

Ranta-Tampellan uusi asuinalue rakentuu Tampereelle täyttömaalle tehdylle ranta-alueelle. Noin yhdentoista hehtaarin alueen viher-rakentaminen toteutettiin jo aluerakentamisen alkuvaiheessa. Näin uusilla asukkailla oli heti uusiin koteihinsa muuttaessaan viihtyisiä ja toimiva ympäristö.

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tuomari-risto korosti perusteluissaan, että Ranta-Tampella edustaa korkealuokkaista suomalaista ympäristörakentamista parhaimmillaan. Hankaan suunnittelu on ollut kunnianhimoista ja toteutus laadukas. Uutta tutkimustietoa ja innovatiivisia ratkaisuja hyödynnettiin hiili-neutraalin, resurssiviisaan ja monimuotoisen kaupungin rakentamiseksi ympäristörakentamisen avulla.

Kantavana ajatuksena Ranta-Tampellan julkisten ulkotilojen suunnittelussa on ollut rakennetun kaupunkiympäristön ja luonnon-ympäristön limittyminen. Kanava rantoi-teen, aukiot, puistot, laiturit, ja sillat nivoutuvat luontevasti ulkotilojen sarjaksi. Uniikit ja korkealuokkaiset rakenteet antavat omaperäisen luonteen koko alueelle. Monipuolisessa ja innovatiivisessa materiaalikäytössä on painotettu myös kiertotaloutta.

Haastava sijainti

Ranta-Tampella on uusi, rakenteilla oleva noin 4000 asukkaan asuin- ja työpaikka-alue Tampereen keskustan pohjoispuolella, Näsijärven rannalla. Se sijaitsee historiallisesti merkittävän teollisuusaluekokonaisuuden vieressä,

Vuoden 2021 Ympäristörakenteeksi valittu Ranta-Tampellan julkiset ulkotilat koostuvat useista erilaisista, sulavaksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi yhdistyvästä sarjasta. Alueen suunnittelun ja jäsentelyn periaatteena on rakennetun kaupunkiympäristön ja luonnonympäristön limittyminen. Betoni, kierrätysmateriaali ja luonnonmateriaali antavat uuden asuinalueen julkisille ulko-tiloille omaleimaisen ilmeen.

Tammerkosken yläjuoksun itäpuolella. Uusi alue sijoittuu pääosin täyttömaalle ja muodostaa siten uutta Näsijärven rantaviivaa. Alueen ytimessä on Näsijärven ja Tammerkosken yhdistävä kanava.

Tampellan ulkotilojen poikkeuksellisen laaja suunnitteluhanke käynnistyi suunnittelukilpailulla vuonna 2014. Sen voitti työryhmä, Insinööritoimisto Pontek Oy, Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy ja Insinööritoimisto Arcus Oy. Kilpailuvoiton jälkeen työ jatkui alueen julkisten ulkotilojen yleissuunnitteluna sekä eri osa-alueiden rakennussuunnitteluna.

1 Ranta-Tampellan aluesuunnitelma.

- A** Telakanpuisto
- B** Nyrkkäkallio
- C** Horisonttiaukio
- D** Kiiskisaarenpuisto
- E** Massunlastenpuisto
- F** Gustaf Aspin aukio
- G** Oskari Helmisen aukio
- H** Näsinsilta

2 Kanavan rantamuri ja kiipeilyseinä. Kanavan rantamuurien näkyvät pinnat on toteutettu suurista valubetonielementeistä, joiden reliefeihin on löydetty innoitus veden liikkeestä. Siltojen ja kanavamuurin arkkitehtuurista vastasivat arkkitehdit Hanna Hyvönen ja Teo Tammivuori.

1

2

Maanlumo Oy

3

Maanlumo Oy

4

Ranta-Tampellan alue koostuu useista erilaisista julkisista ulkotiloista: aukioista, kanavan rannoista, puistoista, virkistysreiteistä, kaduista, laitureista ja silloista, jotka yhdistyvät sulavaksi ja monipuoliseksi ulkotilojen sarjaksi. Alueen suunnittelukonseptina ja kokonaisuusjärjestelyn periaatteena oli kaupunkiympäristön ja luonnonympäristön limittyminen. Suunnittelijoita inspiroi alueen sijainti luonnonkauniin Näsijärven, perinteikkään Tammerkosken sekä koko Suomen mittakaavassa historiallisen teollisuusympäristön vaikutuspiirissä.

Ulkoalueiden keskeisimmät osat ovat Näsijärven rantaa seuraileva ja sitä jäsentävä Kiiskisaarenpuisto sekä uusi kanava rantoineen. Näsijärven puolella rantarakentaminen on luonnonmukaista, kanavan puolella rantaviiva on urbaani. Asuntokortteleiden väliin jäävät pohjois-eteläsuuntaiset puistoakselit, ns. taskupuistot liittävät rantapuiston ja kanavan toisiinsa.

Ranta-Tampellan läntisimpään kulmaan, aivan Tammerkosken äärelle sijoittuva Nyrkkäkallion alue säilytettiin mahdollisimman alkuperäisenä ja luonnonmukaisena vastapainona dramaattisesti muuttuvalle ympäristölle. Kosken puolelta itään siirryttäessä ulkoalueiden käsittely muuttuu vaihteittain

yhä urbaanimmaksi. Ranta-Tampellan kaupunkimaisin ja rakennettu osa on kanavan päätteenä sijaitseva Gustaf Aspin aukio.

Kestäviä ja kierrätettyjä materiaaleja

Materiaalien käyttö Ranta-Tampellan julkisilla alueilla on huolella mietittyä, kestävän kehityksen mukaista, vaihtelevaa ja leikittelevää. Paikkaan soveltuen ulkotilojen materiaaleina on käytetty betonikiveä, luonnonkiveä ja valubetonipintoja.

Kulkijalle eri materiaalit antavat virikkeitä monille aisteille. Rakennetun Gustaf Aspin aukion päällyste on tyylikästä ja viimeisteltyä luonnonkiveä ja betonikiveä. Luonnonmukainen hitaan kulun rantareitti Kiiskisaarenpuistossa on kivituhkapintainen ja rahisee mukavasti jalan alla.

Luonnonkiveyksissä, rantapenkereissä ja erilaisissa rakenteissa on huomioitu kiertotalous esimerkiksi hyödyntämällä lähialueen räjäytyskiveä sekä kierrätettyjä katureuna- ja muurikiviä mm. Hämeentien vanhoja kiveyksiä.

Kiertotalous on tärkeää sekä suunnittelijoille että tilaajalle, Tampereen kaupungille. Kierrätysmateriaaleja Ranta-Tampellassa käytettiin soveltuvasti siellä, missä se oli toi-

3 Ranta-Tampellan kanava. Kanavan varrella on myös valubetonipintaisia oleskelutasoja. Osaan voi kiinnittyä veneillä

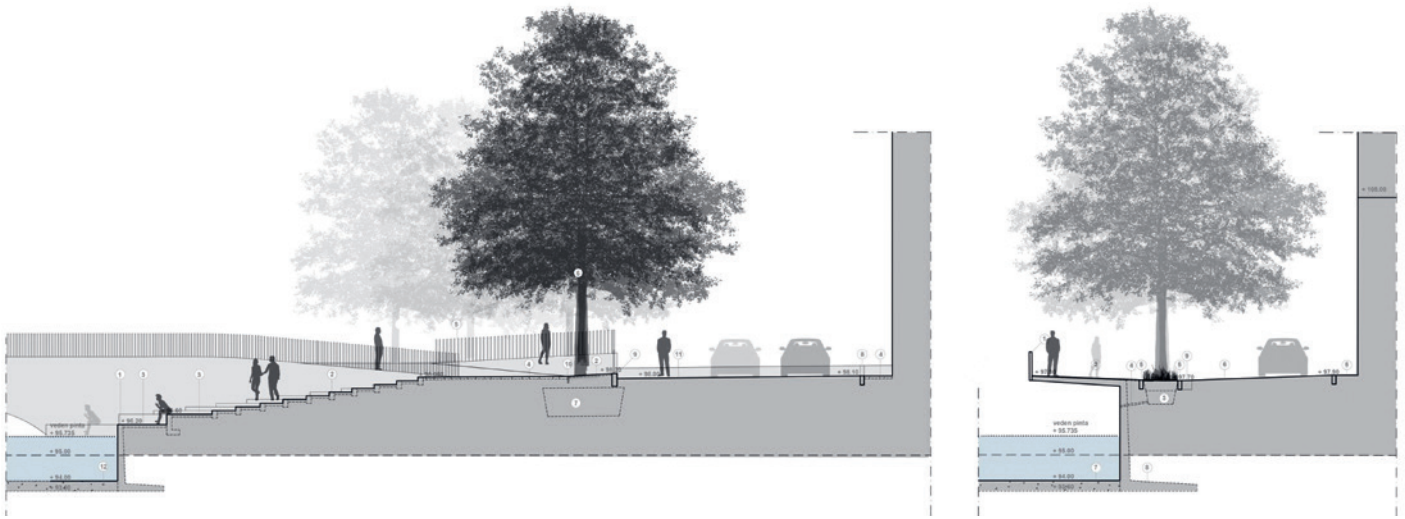
4 Gustaf Aspin aukion rantaportaat.

5 Rantamuurien rakenne- ja mittapiirustuksia.

6 Kanavanranta.

Maanlumo Oy

7 Leikkaukset

mivaa. Esimerkiksi Näsijärven rantarakenteet haluttiin toteuttaa luonnonmukaisina. Rannan rakentamiseen käytettiin painopenkkoina käytettyjä, rantatunnelista louhittuna isoja kiviä.

Tampereen ratikkalinjaa, Rassea, rakennettiin Hämeenkadun osuudelle juuri sopivaan aikaan, joten vanhoja nupukiviä vapautui käytettäväksi. Nupukivet hyödynnettiin Kiiskisaarenpuiston kevyenliikenteenväylän kävelypinnoilla. Ranta-Tampellasta löytyy myös kierratettyjä reunakiviä ja muurikiviä.

Sillat ja kanava liittyvät ilmeeltään saumattomasti alueen maisema-arkkitehtuuriin.

Kanavan rantamuurien näkyvät pinnat on toteutettu suurista valubetonielementeistä, joiden reliefeihin on löydetty innoitus veden liikkeestä. Veistokselliset betoniulokkeet muodostavat veden päälle oleskelutasoja. Kanavamuurien teräsmuotit saivat uuden elämän, kun ne hyödynnettiin Nyrkkäkallion kiipeilyseinän pintoina.

Ulkoalueiden kalustus on väri- ja materiaaalimaailmaltaan yhtenäinen. Harkitusti sijoitetut tehostevärit tuovat siihen iloisen lisän.

Veistokselliset siltarakenteet

Sillat nivovat Ranta-Tampellan kanavarantojen rakenteet ja ulkotilat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Betonisiltojen epäsymmetrinen veistoksellinen hahmo kasvaa rannan betonirakenteista kurottautuen vastarantaa kohti. Terässillat puolestaan asettuvat kevyinä mini-maalisina rakenteina rantamuurien varaan.

Rantamuurien reliefipinta on toteutettu betonisista elementeistä siten, että saumat kätkeytyvät elävään pintakuvioon. Luonnonmuotoja mukaileva kuvio toistuu ja muuntuu vesiheijastuksissa.

Kanavan seinäelementtien reliefiaiheen ilme muuttuu vuoden- ja vuorokaudenaikojen valaistuksen mukaan. Reliefin suunnittelussa lähtökohtina olivat yhtäältä koski- ja järvimiljöön luonnonmuodot, toisaalta nykybetonin tekniset ominaisuudet ja muottiteknikan mahdollisuudet. Reliefiseinämät säilyvät veden ja sään rasituksessa parhaiten pesubetonipintaisten toteutettuina, koska runkoaineen kuluminen ei näy pesubetonissa kuten sileävalussa. Runkoaineen ja kiviaineksen värin ja raekoon valinnoilla pesubetonista luotiin totutusta poikkeavaa, raikasta pintaa.

Elementtien saumat häivytettiin reliefin vapaamuotoiseen, kerrokselliseen jäsennykseen.

Tehdasolosuhteissa valmistamalla kanava-seinän elementit voitiin valaa korkealujuuksisesta ja pakkasrasituksen hyvin kestävästä betonista. Reliefiaihe oli toteutettavissa hallitusti teräsmuotteja käyttäen.

Warkaanlahdensilta ja Ranta-Tampellan-silta muodostavat itäpäästään yhtenäisen betonirakenteen, joka haaroituu kahdeksi sillaksi. Siltojen veistoksellinen epäsymmetria juontuu kanavarantojen luonne-erosta: itärannalla sillat nousevat avaran veteen laskeutuvan portaikon ja loivan rantaluiskan välistä, kun

taas länsirannalla vastassa ovat rantamuri sekä korkeat rakennukset sen läheisyydessä.

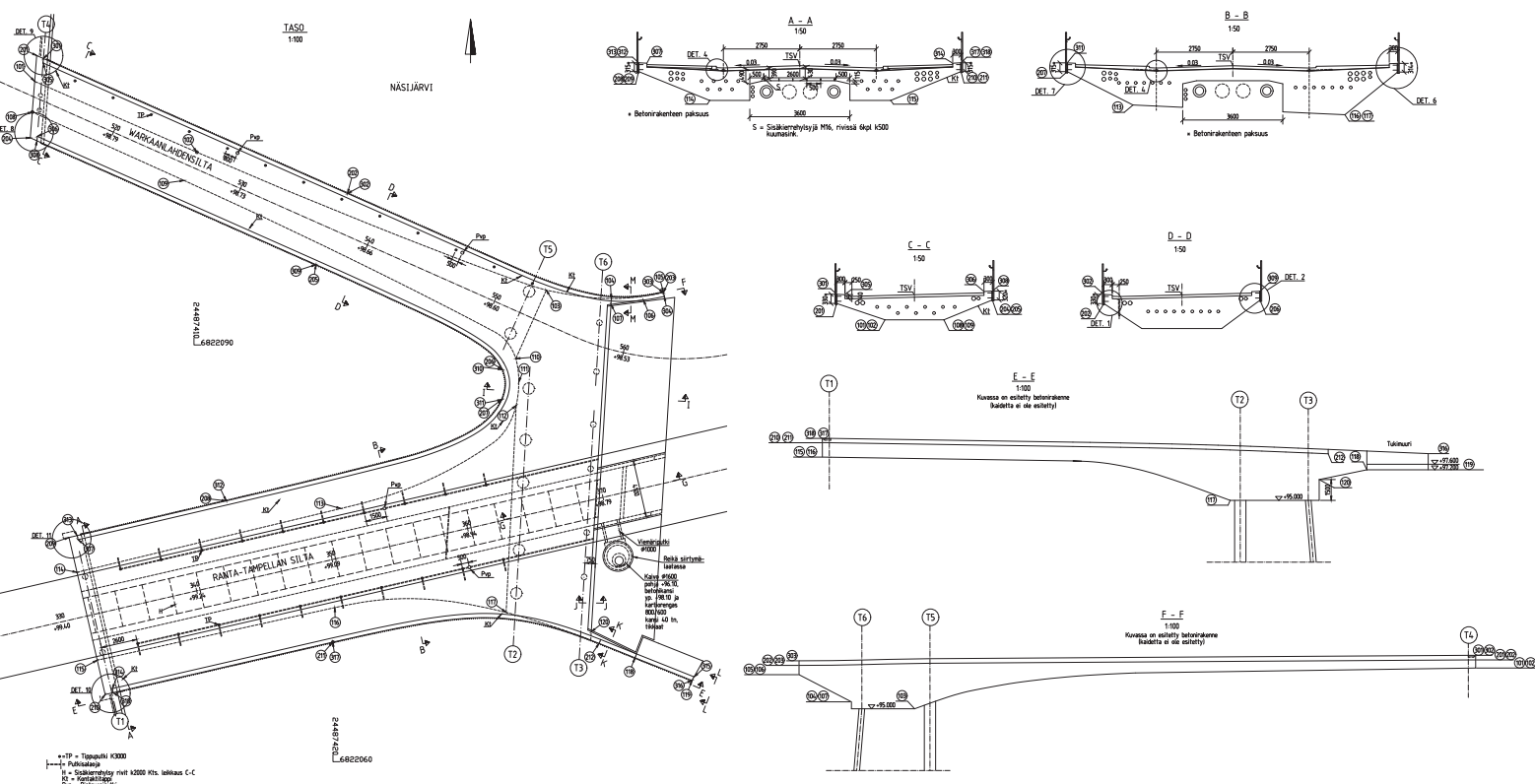
Siltojen jyrkää maatukenrakennetta kanavan itärannalla jäsentää osaltaan Gustaf Aspin aukiota. Ranta-Tampellansillan eteläinen siipimuri viistyy aukion portaikkoon siiven tai evän tapaan. Kanavan länsirannan muuriin sillat liittyvät hoikkina ja ulokemaisina kärkinä. Siltojen kaksoiskaarevat kyljet on hiottu siten, että ne heijastelevat vedenpinnan välkettä.

Sillat ovat jännitettyjä palkkisilloja, ja ne on perustettu porapaaluille (liittorakennepaaluille). Länsirannan puolella maatuet ovat samassa linjassa varsinaisten rantamuurien kanssa eivätkä eroa ulkomuodoltaan rantamuureista. Itärannan puolella sillat kiinnittyvät monoliittisesti yhteen kantamuurin välityksellä. Kantamuurin porapaalut ovat kahdessa rannan suuntaisessa rivissä. Takimaisen rivin paalut jännitettiin kallioon, jolloin silloissa on jäykkä kiinnitys kannan puolella. Näin siltojen rakennekorkeus veneliikenteen kohdalla (kanavan länsireunalla) on saatu pieneksi ja alikulkukorkeusvaatimus täytetty sekä väylien tasaus mahdollisimman alas. Itse rantamuri päättyy kanavan itärannalla Ranta-Tampellansillan eli sillan kohdalla vesipinta kohtaa siltojen alapinnan. Sillat on laakeroitu kärjen puolella kalottilaakerein.

Myllysaarensilta kanavan länsipäässä muistuttaa epäsymmetriassaan Warkaanlahdensiltaa ja Ranta-Tampellansiltaa. Se nousee Telakanpuiston puoleiselta rantaluiskalta ja

8

9

8 Gustaf Aspin aukion rantaportaat, Ranta-Tampellansilta sekä Warkaanlahdensilta.

9 Ranta-Tampellansillan ja Warkaanlahdensillan rakennepiirroksia. Teräsbetonirakenteiden suunnittelukäyttökäikänä on käytetty 100 vuotta.

10

11

10 Ranta-Tampellansilta. Gustaf Aspin ja Oskari Helminen aukioiden muodostama kokonaisuus muodostavat Ranta-Tampellan kanavan suun ja on alueen tärkein julkinen aukiotila. Warkaanlahdensilta, Ranta-Tampellansilta, kanavan leveä oleskeluportaikko sekä aukio muodostavat yhtenäisen veistoksen, jossa aukiotila avautuu siiven lailla kohti veden pintaa.

11 Kanavanranta ja Nyrkkäkallion kiipeilyseinä.

12 Kanavan rantamuurin betoniset elementit valettiin teräsmuoteissa Consolis Parman Kangasalan tehtaalla.

13 Kanavan reliefielementtipiirros.

13

korottuu hoikkana Nyrkkäkallion puoleisen kanavamuurin ylle.

Myllysaarensilta päättää kanavan itäosassa muurien rajaaman, rakennetun kanavaosuu- den. Kosken puolella siltaa rannat on käsitelty luonnonmukaisemmin, ja sillalla kulkeva väylä jatkuu rannoille sillan reunaulokkeen poikki- leikkausta jatkavalla ulokerakenteella. Ulok- keen alapinta häipyä varjoon, ja väylä koko- naisuudessaan hahmottuu kosken suunnasta reunapalkin piirtämänä, maastossa polveile- vana nauhana.

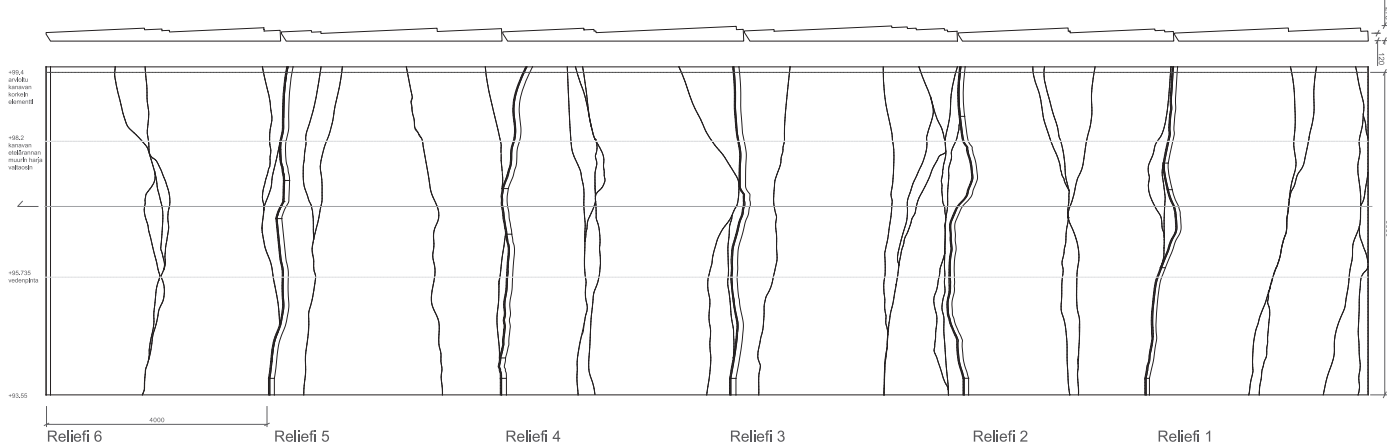
Myllysaarensilta on teräsbetoninen palk- kisilta. Sillan rakenneratkaisu ja perustamis- tapa on samanlainen kuin Warkaanlahden- ja Ranta-Tampellansillassa: sillan eteläpää on perustettu porapaaluille, joista takimmais

on jännitetty kallioon, kun taas sillan pohjois- pää tukeutuu sillan ali jatkuvan kanavamuurin varaan.

Hulevedet kasvillisuuden käyttöön

Hulevesien hallinta suunniteltiin yhtenäiseksi osaksi alueen puisto- ja aukiokokonaisuuksia. Pintavedet ohjataan huolellisen tasaussuun- nittelun ja täsmällisen toteutuksen myötä suurilta osin imeytyspainanteisiin ja kasvil- lisuuden käyttöön. Siten hulevesikaivojen- ja putkien määrää voitiin vähentää. Kasvualus- toissa käytettiin biohiiltä ja kansien päälle rakennetuilla puistoalueilla vedenkeräilyken- nostoja tasaamaan ääreviä kosteusolosuhteita.

Rantojen haastavat olosuhteet vaikutti- vat kasvillisuuden suunnitteluun. Kasvilli-

Maanlumo Oy

14

suusalueiden muodot korostavat puistojen ja aukoiden dynaamista, aaltoilevaa ja näkymiä ohjaavaa muotokieltä. Rantapuiston kasvillisuuden innoituksena on luonnonmukaisuus ja luonnonrantojen tunnelma. Taskupuistoissa kasvillisuus luo asuinkortteleiden lomaan oleskelulle miellyttävää mittakaavaa ja suojaa. Aukioilla ja kanavan rannassa kasvillisuudella on puolestaan arkkitehtoninen luonne. Koivut, tervalepät ja pihlajat luovat rantavyöhykkeen tunnelmaa, kun taas kaupunkimaisten puistojen aukioakselien puulajeina on erilaisia vaahteroita. Monilajiset niityt sekä perennat ja heinäistutukset lisäävät kaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Ranta-Tampellan omaleimaiset puistot

Nyrkkäkallio ja Telakanpuisto liittyvät uuden asuinalueen Tammerkosken rantavyöhykkeeseen ja Tampellan historialliseen alueeseen. Kanavan ylittävä Myllysaarensilta toimii maa-merkkinä uudelle alueelle saavuttaessa. Siltojen ja kanavanrannan korkeuseron ansiosta Näsinsillan päätytukeen voitiin toteuttaa uusiokäytettyjen teräsmuottien avulla kiipeilyseinä. Aine muodostaa hienon päätteen kaupunkikuvallisesti näyttävälle pitkälle kanavanäkymälle.

Kiipeilyseinän yläpuolella, Näsinsiltojen tasolla on näköalapaikka, jolta avautuu vastavasti pitkä kanavanäkymä itään kohti Gustaf Aspin aukiota.

Näsijärven rannalla sijaitsevalle, koko Ranta-Tampellan alueen pituiselle Kiiskisa-

renpuistolle tuulisuus, aallokko ja talvinen jäätilanne luovat haastavat olosuhteet. Puiston rantapenger toteutettiin Rantatunnelista louhituista kookkaista räjäytyskivistä. Luonnonkivien asettelussa otettiin huomioon sekä mahdollisuus laskeutua veden ääreen että pohjoistuulen nostattamat voimakkaat aallot ja tyrskyt. Osa vaihtelevaprofilisen rannan kivistä on ladottu isoina askelmina, jotka mahdollistavat veden äärelle pääsyn. Rantaa jaksottavat myös puiset oleskelulaiturit.

Puisto rajautuu järven lisäksi asuinkortteleihin ja koostuu kolmesta osuudesta: pitkittäisestä rantapuistosta ja kahdesta asuinrakennusten väliin työntyvästä pienemmistä kansirakenteiden päälle rakennetuista puistoista. Puistoista pienempi on vielä rakentamatta. Rantapuiston halki on linjattu kaksi pääreittiä, joista toinen on nopea pyöräilyn- ja kävelyn väylä ja toinen on veden läheisyyteen sijoittuva rauhallinen rantareitti. Toiminnoiltaan Kiiskisaarenpuisto on monipuolinen. Siihen sisältyy kuntoilu- ja leikkipaikka, erilaisia levähdys- ja oleskelualueita, laitureita penkki- ja pöytäryhmineen ja veneiden pysähtymislaituri.

Kasvillisuuden teemat vaihtuvat rannan luonnonmukaisesta kasvillisuudesta korttelien välisten kansipuistojen puutarhamaisempaan kasvillisuuteen.

Puiston muotoilu on inspiroitunut Näsijärven tuulesta ja aalloista. Maastonmuodot viettävät kohti järveä ja muodostavat näkymiä Näsijärven ulappaa kohti. Kansien päälle sijoittuvat puistot otettiin huolellisella maas-

14 Kanavanranta. Kanavan reunamuurit ovat näkyviltä pinnoilta betonia, reliefimäisiä pintoja, joilla voitiin kätkeä elementti- ja liikuntasaumut yms. Aaltojen väreily, oksistot, lohkeava kallio olivat reliefikuvion suunnitelmien aiheina. Vuorokauden vaihtuva valo ja veden loiste väreilevät reliefipinnoilla. Pesubetonipintoihin valittiin vaalea harmaa runkoaine, jolla tavoiteltiin raikkaampaa harmaan sävyä. Muureja on valaistu myös kohdevaloin.

15a-b Kiiskisaarenpuiston laiturit. Luonnonkiveyksissä, rantapenkereissä ja erilaisissa rakenteissa on huomioitu kiertotalous hyödyntämällä muun muassa lähialueen räjäytyskiveä sekä kierrätettyjä katu-, reuna- ja muurikiviä.

16 Kiiskisaarenpuiston rantareitti. Rantapuiston halki on linjattu kaksi pääreittiä, joista toinen on nopea pyöräilyn ja kävelyn väylä ja toinen on veden läheisyyteen sijoittuva rauhallinen rantareitti. Kiiskisaarenpuiston rantapenger on toteutettu Rantatunnelista louhituista kookkaista räjäytyskivistä.

15a-b

16

17

tonmuotoilulla luontevaksi ja toiminnalliseksi osaksi kokonaisuutta. Kansirakenteita ja kor-koeroja sekä häivytettiin että hyödynnettiin suunnittelussa. Myös ilmanvaihto- ja savun-poistorakenteet integroitiin puistoratkaisuihin korttelien ja julkisen ulkotilan suunnittelun ja rakentamisen yhteistyöllä.

Aukiotilat ja kanava

Gustaf Aspin ja Oskari Helmisen aukoiden muodostama kokonaisuus sijoittuvat Ranta-Tampellan kanavan suulle ja ovat alueen tärkein julkinen aukiotila. Warkaanlahdensilta, Ranta-Tampellansilta, kanavan leveä oleskelupaikka sekä aukio muodostavat yhtenäisen veistoksen, jossa aukiotila avautuu siiven lailla kohti veden pintaa. Aukion sommitelma, tasoterot ja pitkät muuri-, kiveys- sekä istutuslinjat luovat dynaamisen yhteyden kohti Näsijärven selkää. Sillat ikään kuin kasvavat rannoilta, joiden käsittely noudattelee siltojen muotokieltä ja materiaalivalintoja. Näyttävät graniittiporaat laskeutuvat kanavaan. Poraat mahdollistavat pääsyn ja oleskelun veden äärelle.

Kanavan ranta-alueiden muotoilussa mukailtiin aaltoja, jotka lyövät laajempina kanavan suulle ja vaimenevat alueen sisäosiin edetessään. Veistoksellinen betonin käsittely yhdistää kanavan sillat ja rantojen muut rakenteet saumattomaksi kokonaisuudeksi. Koko kanavan varrella on luontevia oleskelupaikkoja, joista osa sijoittuu veden tasolle.

Rantakatu on jäsenneilty puu- ja heinäistutuksin sekä kalustein ja kanavan reuna-alue on rauhoitettu oleskelulle.

Kunnianhimoinen ympäristörakentamiskohde

Ranta-Tampella julkiset ulkotilat on monestakin syystä erinomainen valinta Vuoden Ympäristökohteeksi 2021. Uusimman tutkimustiedon hyödyntäminen ja innovatiiviset ratkaisut suunnittelussa, kierrätysmateriaalien ja kotimaisten, kestävien kivipohjaisten materiaalien sekä uusien tuotteiden käyttö osoittavat, että kaikki hankeosapuolet tilaajasta suunnittelijoihin ja toteuttajiin olivat sitoutuneet rakentamaan korkeatasoista, hiilineutraalia, resurssiviisasta monimuotoista ja kaunista kaupunkiympäristöä.

On erityisen kiitettävää, että alueen kaikki julkiset ulkotilat valmistuivat etupainotteisesti tai rinnakkain asutokortteiden kanssa.

Ei ihme, että asukkaiden lisäksi muutkin tamperelaiset ovat ottaneet Ranta-Tampellan ulkotilat innostuneesti käyttöön.

Tunnustus tasokkaalle ympäristölle

Betoniteollisuus ry:n, KIVI ry:n ja Puutarhaliitto ry:n järjestämän Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tulokset julkistettiin 8. helmikuuta. Kilpailussa myönnettiin kunniakirjat palkitun kohteen tilaajalle sekä suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisesti mukana olleille taholle.

Kunniakirjat saivat: Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy, Insinööritoimisto Pontek Oy, Ylitys Oy ja Tampereen kaupunki/Viiden tähden keskusta-kehitysohjelma.

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö. Palkinto jaettiin nyt 31. kerran.

Kilpailun tuomaristossa olivat edustettuina Betoniteollisuus ry:n, KIVI ry:n, Puutarhaliiton, Viherympäristöliiton, Suomen Maisema-arkkitehtiliiton, Maisemasuunnittelijoiden, Suomen Arkkitehtiliiton sekä ympäristöministeriön edustajat.

Vuoden 2021 ympäristörakenne -kilpailun kuuden finalistin joukossa olivat Ranta-Tampellan lisäksi Myrskylän urheilupuisto Vantaalta, Snellmanninpuisto ja katualueet Kuopista, Triplan ulkotilat Helsingistä, Woodcityn kattopuutarha Helsingistä ja Vuosaarenhuippu Helsingistä.

17 Kanavanranta. Kävely- ja aukiopinnat on verhoiltu luonnonkivillä, betonikivillä ja kierrätyskivillä sekä valubetonilla.

18 Gustaf Aspin aukion rantaporaat ja Ranta-Tampellansilta.

18

Ranta-Tampellan julkiset ulkotilat

Suunnittelijat:

Maisema-arkkitehtisuunnittelu:

Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy
Krista Muurinen, maisema-arkkitehti
MARK, maisemasuunnittelusta ja kaupunki-
kuvasta vastaava projektipäällikkö ja vas-
tuusuunnittelija
Liisa Dahlqvist, tekninen suunnittelija ja
puutarhuri
Reeta Pellinen, maisema-arkkitehti MARK
Aapo Pihkala, maisema-arkkitehti MARK

Siltojen ja kanavan arkkitehti- ja rakennesuunnittelu:

Insinööritoimisto Pontek Oy / Ylitys Oy
Arkkitehtisuunnittelu: Hanna Hyvönen, ark-
kitehti SAFA ja Teo Tammivuori, arkkitehti
Rakennesuunnittelu: Juhani Hyvönen,
diplomi-insinööri ja Esa Paavola, diplomi-
insinööri

Siltojen ja kanavan geosuunnittelu:

Insinööritoimisto Arcus Oy
Tommi Puhakka, diplomi-insinööri

Kiiskisaarenpuiston rantarakenteet ja

Gustaf Aspin aukion rakennesuunnittelu:

Suunnittelukide Oy
Jarmo Niemi, diplomi-insinööri

Kiiskisaarenpuiston geotekninen suunnittelu

AFRY Finland Oy
Juho Mansikkamäki, geosuunnittelija

Gustaf Aspin aukion porraskiveysten tekninen toteutussuunnittelu:

Aihio Arkkitehdit Oy
Kalevi Näkki, arkkitehti SAFA

Katu-, liikenne- ja kunnallistekninen suunnittelu:

Tampereen kaupunki
Petri Rantanen, vanhempi erikoissuunnittelija

Valaistus-/sähkösuunnittelu:

Ramboll Finland Oy
valaistus: Rosa Rissanen
sähkösuunnittelu: Juuso Korpela

Toteuttajat:

Urakoitsijat:

Kanava ja sillat: GRK Infra Oy ja Kreate Oy
Kiiskisaarenpuisto: Terrawise Oy, Kreate Oy
Läntinen kulmapuisto sekä Gustaf Aspin
aukio: Tampereen Puutarha Center Oy
Nyrkkäkallion ja Telakanpuisto: Kreate Oy
Valaistus: Normi Valaistus Oy
Siltaelementit: Parma Oy

Rakennuttaja/tilaaja:

Tampereen kaupunki / Kaupunkiympäris-
tön palvelualue / Rakennuttaminen
Raija Tevaniemi, rakennuttajainsinööri

19

Jussi Murole

19 Ranta-Tampellan ns. taskupuiston leikkipaikka. Kansien päälle sijoittuvat puistot otettiin huolellisella maastonmuotoilulla luontevaksi ja toiminnalliseksi osaksi kokonaisuutta. Kansirakenteita ja korkoeroja sekä häivytettiin että hyödynnettiin suunnittelussa.

20 Nyökkäkallio ja Telakanpuisto. Myllysaarensilta ylittää kanavan Tammerkosken suulla.

21 Nyökkäkallion kiipeilyseinä. Betonisten kanavamuurien teräsmuotit saivat uuden elämän, kun ne hyödynnettiin Nyökkäkallion kiipeilyseinän pintoina.

20

Maanlumo Oy

21

23

22 Myllysaarensilta.

23 Kiiskisaarenpuiston rantareitti ja laitur.

Public outdoor areas of Ranta-Tampella – Environmental Structure of the Year 2021

The public outdoor areas of Ranta-Tampella in Tampere have won the Environmental Structure of the Year 2021 Award. The development consists of several different areas combined into a versatile series of outdoor areas with overlapping elements of a built-up urban environment and a natural environment.

Ranta-Tampella in Tampere is a new residential community built in most parts in a shore area established on backfill land. Landscaping construction activities were implemented already at the initial phases of the development of the extensive site of some eleven hectares, creating a pleasant and well-functioning environment for the new residents from the very start.

Ranta-Tampella is an example of the high quality of Finnish environmental construction. Ambitious planning was followed by a high standard of implementation in this project. New research data has been taken advantage of in the project, with innovative solutions employed in order to meet the objectives of environmental construction in terms of a carbon-neutral, resource-wise and diverse city.

The versatile range of materials used in the outdoor areas of Ranta-Tampella is based on natural stone, concrete stone and poured concrete surfaces as befitting the site. Wood

has found uses in piers and fixtures. The consideration of circular economy is reflected in natural stone paving, embankments and various structures through the use of excavation rubble from the near area as well as recycled street and wall stones.

The expression of the bridges and the canal links them seamlessly with the landscape architecture of the area. The visible surfaces of the canal's embankment walls were built from large precast concrete slabs with embossed patterns inspired by the movement of water. Concrete cantilevers which are like sculptures provide lounging platforms above water.

Stormwater management is integrated with the park and square areas of the site. Surface water is led to retention basins and for irrigation purposes. The challenging shore conditions have guided the selection of plants. An organic approach and the atmosphere of natural shores have inspired the plantation of the shore park.

The Environmental Structure of the Year competition was set up as a means to introduce to the public high-quality environmental development projects based on a high standard of planning and implementation to create an aesthetically and functionally sustainable, good environment. The Award was now presented for the 31st time.